

Pélé Yoets

Parnassa - subsistance - Pé

ידוע שמפתח הפרנסה הוא ביד הקדוש ברוך הוא. הוא הזן ומפרנס לכל, מקרני ראמים ועד ביצי כנים, ונותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. אמנם חלוק יש בענין הפרנסה, לפי מעשיו של אדם ולפי מזלו ולפי ידיעת אל דעות. ומפלאות תמים דעים: יש שמזונותיו באים לו בנחת ולא בצער, ברוח ולא בצמצום, ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח וזוכה לעשר מפלג. ויש שיצא לפעלו ולעבודתו, משכימי קום מאחרי שבת, והולכי דרכים ימים ונהרות, ויגעים יגיעה רבה ואף על פי כן אוכלים לחם העצבים, בזעת אפו יאכל לחם צר ומים לחץ. ויש שאחר כל העמל והטרח נודד הוא ללחם וצריך להתפרנס מן הצדקה. וצדיק באמונתו יחיה (חבקוק ב ד), שיאמין באמונה שלמה שמזונותיו של אדם קצובים לו מראש השנה (כאמרם ביצה טו, א) ולא לחכמים לחם ולא לקלים המרוץ (קהלת ט יא), רק יש חכמים נודדים ללחם ונבל כי ישבע, והשם הוא הנותן כח לעשות חיל, ואין אדם נוגע במה שמוכן לחברו אפלו כמלא נימא (יומא לח, ב), ולכן לא יקפיד ולא יעשה מחלקות אם נראה לו שחברו קפח פרנסתו, כי המשפט לאלהי"ם הוא, ואם יהיה יגע להעשיר כל היום וכל הלילה, המרבה לא העדיף והממעיט לא החסיר ממה שקצוב לו, ופרשת המן יהיה לזכרון נגד עיניו תמיד, למשמרת לאות לבני ישראל:

והנה ידוע שיש מחלקת בש"ס (ברכות לה ב), שרבי שמעון בן יוחאי סבר שאדם צריך לעסק בתורה תדיר ומלאכתו נעשית על ידי אחרים, ורבי ישמעאל סבר שצריך לנהג מנהג דרך ארץ.

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

ופרשו המפרשים שדברי שניהם אמת. ופשר דבר הוא, שהחסידים, מתוך שחסידים הם, מלאכתם מתברכת שלא כדרך הטבע, ובמעט שעוסקים במלאכה, ברכת ה' היא תעשיר, ולשאר עמא הקדוש ברוך הוא שולח פרנסתם בדרך טבע, ויפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שתורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה וכו' (אבות ב ב), ואם אין קמח אין תורה, אם אין תורה אין קמח (שם ג, יז). הנה כי כן כגון אנן יתמי דיתמי צריכים אנו להתנהג בדרך טבע, ויצא אדם לפעלו ולעבודתו עדי ערב, ואשר בכחו לעשות יעשה, והשם הטוב בעיניו יעשה:

רק שאף אי דחיקא לה שעתא טובא ויש לו עסק רב, לא יחסר להתפלל שחרית מנחה ערבית בצבור ולקבע עתים לתורה, אחד המרבה ואחד הממעט, ובלבד שחק לא יעבר. ומה טוב סדר "חק לישראל" שהוא סדר נאה, כל בו, ואז יצו ה' אתו את הברכה. אך בשבתות וימים טובים וחל המועד, ובכל עת שהוא פנוי לא יפנה לבטלה, אלא יעסק בתורה. ויהיה משאו ומתנו באמונה ויזהר וישמר מכל צד נדנוד אסור ויהיו כל מעשיו לשם שמים. וכה יאמר בפה מלא בכל יום:

הריני הולך להתעסק במשא ומתן, ובטחוני בשם שהוא יתן לי כח לעשות חיל להתפרנס, אני ובני ביתי בדרך כבוד, ולעשות צדקה וגמילות חסדים, וכדי שאוכל לקיים כל מצוות בוראי כתקונן, עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך, אל תפן לרשענו, עשה עמנו צדקה וחסד למען שמך הגדול, יהיו לרצון וכו'. ולא יעבר יום שלא יתן צדקה כפי כחו, זהו חובת גברא. אם כה יעשה יבטח בשם ה', וישען באלהי"ו שיהיה שבע רצון ומלא ברכת ה', ויקים בו מקרא שכתוב (תהלים קכח ב) יגיע כפיו כי תאכל אשריו וטוב לך, אשריו בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא:

ואם הרחיב ה' את גבולו, יהיה ממעט בעסק, ותהא מלאכתו

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

נעשית עיז ידי אחרים ויעסק בתורה. ועל זה אמרו (ערובין נד, א) אם יש לך הטב לך. ולא יהיה רע עין אוהב כסף, רק ישמח בחלקו ויהנה מיגיעו הוא ובני ביתו, ובשרו ישכן לבטח וחיי נחת יחיה, וישלח מטעמים לנפש אביו ואמו, ויכין מעדנים לנפשו כברכת ה' אשר נתן לו, כי זה חלקו מכל עמלו. אבל מי שהוא יגע להעשיר בגזל ואונאה ועולה ושקר, והשגת גבול וכהנה אסורים רבים המתרגשים במשא ומתן, ועובר עליהם מי שאינו עומד על המשמר, ובטול תפלות בצבור, ובפרט תפלת המנחה, שיש מבטלים אותה לגמרי, ובטול תורה שאינו קובע עתים לתורה כלל, הרי זה הרע את מעשיו, וקפח את פרנסתו ואין רואה סימן ברכה בכל עמלו שיעמל. ואם לשעה יצליח ויהיה דרך רשעים צלחה, כבר אמר הכתוב (ירמיה יז יא) עשה עשר ולא במשפט בחצי ימו יעזבנו ובאחריתו יהיה נבל. ויש עשר שמור לבעליו לרעתו, וזה מעשה הפלוני, שעושה שיצליח לפי שעה על ידי עולה ובטול תפלות ובטול קביעות עתים לתורה, כדי להטעותו שיתמיד ברשעתו. ולמי שהולך בדרך טובים, ה' צדיק יבחן, שיהא לו הפסד ובטול רוח לפי שעה כדי לנסותו ולהיטיבו באחריתו. אבל כל באי עולם יעידון יגידון שמאחר שהשם יתברך הוא הנותן כח לעשות חיל, והוא הזן ומפרנס לכל, לא יאמן כי יספר, שלעוברי רצונו נותן יותר ומרויחים על ידי שעוברים רצונו, ולעושי רצונו נותן פחות ומפסידים על ידי היותם עושים רצון קונם, זה משפט עול אפלו אצל בשר ודם, וחלילה לאל מרשע ושד"י מעול, רק האמת הגמור כמו שאמרנו, וכל העם מקצה יודעים את כל זאת, והם מאמינים, רק שהם מסורים ביד יצרם, ואחרי ידעם ושמעם כל אלה, יש שאין מניחין מנהגם הרע ועוברים על דעתם ועל דעת קונם, אף שיודעים בלי ספק שהיא לא תצלח ושעתידין לתן את הדין, ושיש שכר טוב לצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, וענש רע ומר לרשעים, אף על פי כן אין מתחזקים להלחם עם יצרם ללכת בדרך טובים ולעשות הטוב והישר:

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

אבל אשר הוא יהודי יתן אל לבו, כי ביאת האדם לעולם הזה אינו אלא כדי שילחם עם יצרו ויכבש אותו, ובזה עושה נחת רוח ליוצרו ומקבל שכר טוב בעמלו בעולם הזה ובעולם הבא, ומה יתרון לאדם בעמלו שיעמל, ויהיה יגע להעשיר באסורין ובבטול תפלות ומצוות, בידעו שהיא לא תצלח, ושעתיד לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא. לכן, לו בכח יגבר איש להלחם עם יצרו לעשות הטוב והישר על פי התורה, וישבע טוב בעולם הזה ותתענג בדשן נפשו לעולם הבא, וזה כל האדם. ולעולם יבקש רחמים ממי שהעשר שלו כי הרבה תפלה עושה. ובכל יום יתפלל על הפרנסה בברכת שומע תפלה וקדם כל אכילה, כמו שכתבתי לעיל בערך אכילה. ויכון מאד בברכת הנהנין ובפרט בברכת המזון לאמרם בכונה אות באות תבה בתבה, ויכון מאד בפסוק פותח את ידך כי באלה תלוי עקר הפרנסה:

A la découverte du Beth Hamikdash

Un livre référence sur le Temple de Jérusalem. Une centaine d'illustrations et une description encyclopédique du Beth Hamikdash et de son histoire.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions